

Jutlus Nõos P, 05.01.14 kell 11.00, jõuluaja 2. pühapäev

Lektsioonid: 1Sm 3:1-10; Jh 10:22-30

Pihikõne: Kl 3:13b

Jutlus: Rm 12:1-5

Laulud: 203 (1-3); 317 (1-3, 4); 320 (1-4); 160 (1-3)

Nüüd, vennad, kutsun ma teid üles Jumala suure halastuse pärast tooma oma ihud Jumalale elavaks, pühaks ja meelepäraseks ohvriks; see olgu teie mõistlik jumalateenistus. Ja ärge muganduge praeguse ajaga, vaid muutuge meele uuendamise teel, et te katsuksite läbi, mis on Jumala tahtmine, mis on hea ja meelepärane ja täiuslik. Sest selle armu tõttu, mis mulle on antud, ütlen ma igaihele teie seast, et ta ei mõtleks üleolevalt selle kohta, mida tuleb mõelda, vaid mõtleks nõnda, et saaks arukaks sedamööda, kuidas Jumal igaihele usu mõõdu on jaganud. Sest otsekui meil on ühes ihus palju liikmeid, aga kõigil liikmeil ei ole sama tegevus, nõnda oleme meie paljud üks ihu Kristuses, üksikult aga üksteise liikmed.

Nl 3:22-23 on öeldud: „See on Issanda suur heldus, et me pole otsa saanud, sest tema halastused pole lõppenud: need on igal hommikul uued – sinu ustavus on suur!“ Tõepoolest, oleks võinud keregesti juhtuda, et inimkond oleks ammu otsa saanud. Kord ju Noa ajal peaaegu nii juhtus, kuid Jumal halastas Noale, tema lähedastele ja vajalikule arvule muile elusolendeile. Pärast seda on maailmast kadunud rahvaid ja riike, kuid uued on jälle asemele tulnud. Meie eesti rahvas on siin Läänemere ääres juba tuhandeid aastaid elanud ja jõudnud lõpuks oma riiginigi, mille 96. aastapäeva me varsti tähistame. Meie ise ja meie pere liikmed on pääsenud ohtudest, mis on meid meile teadaolevalt ja teadmata varitsenud. Meil on piisavalt ihutoidust ja kehakatet. Meie ümber on hoolivaid inimesi. Ja mis kõige tähtsam – Jumal on kindlustanud meie tuleviku: kes usub Jeesusesse Kristusesse, see on koos temaga võitnud ka surma. Me ei saa otsa ka siis, kui meie maine elu otsa saab!

Kõige selle aluseks on ainult Issanda suur heldus ja halastus. Meie, inimeste puhul on ainult probleem selles, et me ei saa sellest tihtipeale aru. Me pole rahul sellega, mis meil on. Me tahame kiiresti muuta seda, mis meile ei meeldi, ja säilitada seda, mis meile meeldib, ehkki seejuures astume vastu Jumala käskudele ja teeme liiga ligimesele. Ja me ei oska Jumala helduse ja halastuse eest teda tänada.

Kui aga inimene kord aru saab, et ta on Jumalale tänu võlgu, siis ta tahab tuua ohvri. Eelkristlikul ajal tõid inimesed jumalusele materiaalseid ja ka inimohvreid, juudid ohverdasi Aabrahami, Iisaki ja Jaakobi Jumalale mh loomohvreid. Ühest küljest on Jumalale ohvri toomine õige, kuid küsimus on, milline see Jumalale meelepärane ohver olema peab.

Meie kirjakohas kutsub apostel Paulus lugejat üles samuti Jumalale ohverdama. Kuid mitte paganate ja juutide kombel materiaalseid ohvreid tuues, vaid andes Jumalale ohvriks oma ihu. Mida see tähendab? Kas lihasuretamist või lausa märterlust?

Paulus selgitab seda ühes sama kirja varasemas peatükis, Rm 6:12-13: „Ärgu siis valitsegu patt kuningana teie surelikus ihus, nii et te tema himudele oleksite kuulekad. Äрге ka loovutage oma ihuliikmeid ülekohtu relviks patule, vaid loovutage end Jumalale nagu need, kes on saanud surnuist elavaks, ja oma ihuliikmed õiguse relviks Jumalale.“ Samuti lisab ta Rm 13:14b: „...ärge tehke ihu eest hoolitsemisest himude rahuldamisest!“

Meie ihu ja meie saavutusvajadus nõuab palju hoolt. Nagu enne mainisin, ei oska inimesed rahul olla sellega, mis neil on, ning pühendavad oma jõu ja aja oma ihu ja heaolu parandamisele ja ideede realiseerimisele. Kui aga seda tehakse olemata kooskõlas Jumala tahtmisega, siis on tulemus laastav või pöördub varem või hiljem inimese enese vastu.

Muidugi, maailm surub inimestele oma tahtmist peale ja nõuab talitamist ühiskonnas valitsevate standardite kohaselt. Jumala käskude vastu eksimisele leitakse vabandusi, mis hakkavad kehtima standarditena. Nt pühapäeval ei pea kirikus käima, sest inimesel on tarvis 40-tunnisest töönädalast välja puhata või oma koduseid töid teha. Abielu rikkuda tohib, sest inimene on ekslik ja ei tee

partnerivalikul alati õigeid otsuseid. Jne.

Jumala sõna, Pühakiri aitab neid standardeid kriitiliselt läbi mõelda ja neist kõrvale hoida. Kristuse eeskujuga aitab jätta kõrvale Jumala tahte vastased teod. Seda mõtlebki Paulus kui ta ütleb, et ärge muganduge praeguse ajaga, vaid muutuge meele uuendamise teel. Inimese uus loomus, mille ta on saanud Kristusesse ristimise kaudu, peab järjest kasvama. Inimese vana ja patule alluv loomus peab aga kahanema.

Te võib-olla imestate ja olete ebameeldivalt puudutatud, kui kuulete apostli manitsevaid sõnu ja minu tõlgendusi. Kas asi on siis tõesti nii hull, et tuleb kristlastele pidevalt sellist moraali lugeda? Kes on siis peale Jumala ise nii püha, et ta võib teistele näpuga näidata või neid lausa manitseda?

Paulus vastab meie kulmukortsutusele meenutusega, et Jumal ise on talle on andnud armuanni, mis lubab teda kuulutada evangeeliumi ja kaaskristlasi õigele teele juhatada. Ta on nimelt „Kristuse Jeesuse sulane, kutsutud apostel, välja valitud kuulutama Jumala evangeeliumi“ (Rm 1:1). Uusaastapäeva jutluses rääkisime 1Jh 5:1 mõttest, et see, kes Jumalat armastab, armastab ka neid, kes on Jumalast sündinud. Paulus põhjendab oma õigust kaaskristlasi manitseda just sellega, et Jumal on tema kutsunud, st sünnitanud apostliametisse.

Oluline on rõhutada, et Paulus kõneleb siin Kristuse kogudusele, mille liikmed on üksteisega Püha Vaimu läbi seotud. Paulus ei kõnele inimestele väljaspool kogudust. Kui see nii oleks, siis võiks tema juttu tõepoolest pidada pelgaks moraalilugemiseks. Vahel peetaksegi ju kirikut ekslikult moraaliasutuseks, mis ühiskonnale moraaliseadusi meenutab. Kuid see kehtib ainult siis, kui see ühiskond koosnebki koguduseliikmetest. Tänapäeva maailmas see tihti aga nii pole.

Paulus eeldab, et igapähele, kes on Kristusesse ristitud, on antud usku. Usu mõõt on aga inimeseti erinev ja seda mõõtu teab ainult Jumal. Kõik, kes Kolmainu Jumalasse usuvad, on Kristuse ihu liikmed ja neil on selles ihus kindel koht. Ka Paulus ise on vaid üks liige Kristuse ihus, kuid talle on antud apostliamet ja seega õigus kaaskristlastele nende ülesandeid ja kohustusi meelde tuletada.

Nii nagu alustasin, nii ka lõpetan: kõik see, mida Paulus siin meile justkui ette kirjutab, on mõeldud ainult tänuks Jumala suure halastuse eest. See ongi see ohver, mida meie – kui oleme oma elus ära tundnud Jumala abi – tooma peame. Paulus ütleb ka, et see on meie mõistlik jumalateenistus. Teenigem siis Issandat, nagu Paulus siinsamas Rm 12:11 ütleb, „tühimatu innuga ja vaimult tulisena!“

Aamen.